

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια του
επισυνημμένου παραρτήματος**

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Νίκος Σύκας

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Σενέκης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Σωτήρης Ιωάννου

Μαρίνος Μουσιούππας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 1^{ης} και 26^{ης} Ιουνίου 2023. Επιπροσθέτως, πέραν των εν λόγω συνεδριάσεων, η επιτροπή μελέτησε το πρώτο και το δεύτερο νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Μαΐου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Εσωτερικών και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Μαρίνα Νικολάου, Βαλεντίνος Φακοντής, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Νίκος Γεωργίου και Πανίκος Λεωνίδου, καθώς και το μη μέλος της κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε τα εν λόγω νομοσχέδια κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της

Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της σημασίας και των σκοπών των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός όλων των νομοσχεδίων είναι η αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων του νομοθετικού πλαισίου το οποίο θα διέπει την τοπική αυτοδιοίκηση από το έτος 2024, ύστερα από τη διενέργεια των επερχόμενων εκλογών για την ανάδειξη των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να εισαχθούν σε αυτόν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν οι προβλεπόμενες διατάξεις οι οποίες αφορούν στην αντιμισθία των αντιδημάρχων.

Ειδικότερα, με τον εν λόγω προτεινόμενο νόμο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Μείωση του προβλεπόμενου αριθμού των δημοτικών συμβούλων στους δήμους που τελούν υπό τουρκική κατοχή, ύστερα από την υποβολή σχετικού αιτήματος της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων.
2. Εισαγωγή προνοιών αναφορικά με τον καθορισμό του αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα.
3. Καθορισμός της διαδικασίας εκλογής από το οικείο δημοτικό συμβούλιο των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, οι οποίοι δεν αποτελούνται από δημοτικά διαμερίσματα, καθώς και στους κατεχόμενους δήμους.
4. Διασαφήνιση της διαδικασίας εκλογής των δημοτικών συμβούλων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου και στους κατεχόμενους δήμους.
5. Αναθεώρηση της διάταξης η οποία αφορά στον καθορισμό ανώτατου ορίου θητειών για την εκλογή των δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, ώστε αυτή να τυγχάνει

εφαρμογής για σκοπούς διενέργειας εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης από το έτος 2029 και εντεύθεν.

6. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων οι οποίες αφορούν στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει ασυμβίβαστο όσον αφορά στην εκλογή των δημάρχων, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων.
7. Εισαγωγή ρυθμίσεων για σκοπούς διασαφήνισης της άσκησης του δικαιώματος του εκλέγεσθαι από πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι κατοικούν στη Δημοκρατία.
8. Μείωση της προθεσμίας υποβολής έκθεσης εκλογικών εξόδων από τους υποψηφίους για εκλογή στον οικείο Έφορο Εκλογής από τρεις μήνες, που ισχύει σήμερα, σε έναν μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης του αποτελέσματος των εκλογών στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ύστερα από εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.
9. Εξαίρεση των υποψηφίων για το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου από την υποχρέωση υποβολής έκθεσης εκλογικών εξόδων στον οικείο Έφορο Εκλογής ύστερα από εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.
10. Εισαγωγή πρόνοιας αναφορικά με την πλήρωση κενωθείσας θέσης αντιδημάρχου στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, καθώς και στους κατεχόμενους δήμους.
11. Εισαγωγή πρόνοιας αναφορικά με την κένωση θέσης δημοτικού συμβούλου, ώστε αναπληρωματική εκλογή να διεξάγεται μόνο όταν ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων περιοριστεί κάτω από το ήμισυ του αριθμού των συμβούλων του οικείου δημοτικού διαμερίσματος.
12. Καθορισμός νέου πλαισίου αντιμισθίας για τους αντιδημάρχους.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του ενόψει της προωθούμενης μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εισαγωγή ειδικής διάταξης, ώστε οι προβλεπόμενες διατάξεις που αφορούν στην παροχή κοινών υπηρεσιών από ορισμένες κοινότητες μέσω της σύστασης και λειτουργίας τοπικών συμπλεγμάτων παροχής υπηρεσιών να τεθούν σε εφαρμογή από την ημερομηνία έναρξης της θητείας των κοινοτικών συμβουλίων τα οποία θα εκλεγούν στις επερχόμενες εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, ώστε οι ισχύουσες ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν στο ανώτατο όριο θητειών, στην ύπαρξη ασυμβιβάστου όσον αφορά στην εκλογή των κοινοταρχών και των κοινοτικών συμβούλων και στην υποβολή έκθεσης εκλογικών εξόδων να συνάδουν με τις αντίστοιχες προτεινόμενες με το πρώτο νομοσχέδιο ρυθμίσεις.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να εισαχθούν σε αυτόν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διεξαγωγή των εκλογών για την ανάδειξη των προέδρων των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης και να αναθεωρηθούν περαιτέρω ορισμένες διατάξεις του, για να καταστεί πιο αποτελεσματική η εφαρμογή του όσον αφορά στη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος και στη διαχείριση των αποβλήτων.

Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση των διατάξεων οι οποίες προβλέπουν τη σύνθεση των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης, ώστε αφενός να αυξηθεί ο αριθμός των μελών τους κατά ένα μέλος και αφετέρου ο αντιπρόεδρος εκάστου συμβουλίου να εκλέγεται από τα μέλη του οικείου συμβουλίου αντί με ψηφοφορία από γενική συνέλευση, στην οποία θα εκπροσωπούνται οι οικείες κοινότητες.
2. Εισαγωγή ρυθμίσεων κατόπιν συνεννόησης με το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ώστε να περιέλθουν στη δικαιοδοσία των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης τα υφιστάμενα αποχετευτικά συστήματα σε οικισμούς με μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού κάτω των δύο χιλιάδων (2 000), οι οποίοι δεν εμπίπτουν σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί ως ευαίσθητες ζώνες με βάση τις διατάξεις του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου ή των Κανονισμών που εκδόθηκαν δυνάμει αυτού.
3. Εισαγωγή ειδικής διάταξης, ώστε οι διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας οι οποίες αναφέρονται στην ανάληψη άσκησης εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης σε σχέση με τα απόβλητα να τεθούν σε εφαρμογή μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ εν ευθέτω χρόνω με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Εσωτερικών, οι προτεινόμενες με τα νομοσχέδια τροποποιήσεις κρίθηκαν αναγκαίες κατόπιν διεξοδικής μελέτης από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας του νέου νομοθετικού πλαισίου το οποίο αφορά στη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση τα ίδια στοιχεία, συνεκτιμώντας όλα τα δεδομένα και τις τροπολογίες οι οποίες υιοθετήθηκαν στο στάδιο της συζήτησης του νομοθετικού

πλαisiού για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ολομέλεια της Βουλής, επεξεργάστηκε τις προτεινόμενες με τα νομοσχέδια ρυθμίσεις, οι οποίες συμπληρώνουν το εν λόγω νομοθετικό πλαίσιο, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η εφαρμογή του, στη βάση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, καθώς και να διορθωθούν ορισμένες στρεβλώσεις και να διασαφηνιστούν ζητήματα τα οποία αφορούν στη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συναφώς, το Υπουργείο Εσωτερικών επεξεργάστηκε μια νέα δέσμη νομοσχεδίων, τα οποία αφορούν κυρίως ζητήματα τα οποία πρέπει είτε να ρυθμιστούν περαιτέρω πάραυτα είτε να αναθεωρηθούν σε χρόνο που απέχει επαρκώς από τη διεξαγωγή των επερχόμενων εκλογών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των νομοσχεδίων, ο Υπουργός Εσωτερικών δήλωσε μεταξύ άλλων ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποτελούν επιμέρους τροποποιήσεις στο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο διέπει την τοπική αυτοδιοίκηση και δεν αλλοιώνουν την αρχιτεκτονική, τη φιλοσοφία και τις αρχές της πρόσφατης μεταρρύθμισης στον τομέα αυτό. Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, τα εν λόγω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων ή/και δυσλειτουργιών που ενδέχεται να παρακωλύουν την ομαλή λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμανε μεταξύ άλλων ότι επίκειται πριν από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο, κατόπιν διαβούλευσης με την Ελεγκτική Υπηρεσία, την Ένωση Δήμων Κύπρου, την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου και τα συμβούλια υδατοπρομήθειας και αποχετεύσεων, η κατάθεση επιπρόσθετων νομοσχεδίων για σκοπούς περαιτέρω αναθεώρησης του νομοθετικού πλαισίου που αφορά στη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, τα οποία θα ρυθμίζουν επιμέρους θέματα νομοτεχνικής φύσεως, αλλά και θα επιφέρουν επί της ουσίας βελτιώσεις, ώστε το εν λόγω

πλαίσιο να καταστεί πιο αποτελεσματικό. Όπως ο ίδιος ανέφερε, τα εν λόγω νομοσχέδια μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνουν ρυθμίσεις αναφορικά με τη διαχείριση των επικίνδυνων οικοδομών, την κοινωνική πολιτική των δήμων και τις αρμοδιότητες των κοινοτήτων όσον αφορά στη δημιουργία συμπλεγμάτων παροχής υπηρεσιών.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου συμφώνησαν με τις προτεινόμενες με το πρώτο νομοσχέδιο ρυθμίσεις, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη για περαιτέρω ρύθμιση των ζητημάτων τα οποία αφορούν στη σύσταση και λειτουργία των σχολικών εφοριών κατά το μεταβατικό στάδιο μέχρι το έτος 2029.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου εξέφρασαν προβληματισμούς και επιφυλάξεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για μείωση της αντιμισθίας των αντιδημάρχων σε ορισμένες περιπτώσεις εν συγκρίσει με την προβλεπόμενη αντιμισθία αυτών στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία. Επιπροσθέτως, διαφώνησαν με τον ήδη προβλεπόμενο στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία περιορισμό των θητειών των εκλελεγμένων προσώπων, δεδομένου ότι αντίστοιχη πρόνοια δεν υιοθετήθηκε για όλους τους εκλελεγμένους αξιωματούχους στη Δημοκρατία.

Περαιτέρω, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν τη σύσταση προσωρινών συντονιστικών συμβουλίων στο πλαίσιο της εφαρμογής του περί Κοινοτήτων Νόμου, τα οποία θα λειτουργούν κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι τη σύσταση των συμπλεγμάτων υπηρεσιών κοινοτήτων. Τέλος, πρότειναν όπως εκλέγονται δύο αντιπρόεδροι σε έκαστο συμβούλιο επαρχιακού οργανισμού αυτοδιοίκησης, ώστε με έκαστο εξ αυτών να διασφαλίζεται η δέουσα εκπροσώπηση στο οικείο συμβούλιο τόσο των δήμων όσο και των κοινοτήτων.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων, η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις αναφορικά με τις πρόνοιές τους και τα μέλη της υπέβαλαν σωρεία απόψεων και εισηγήσεων με γνώμονα την ανάγκη διασφάλισης της επιτυχούς εφαρμογής

της προτεινόμενης μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας στη λειτουργία του όλου θεσμού.

Τα ζητήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερου προβληματισμού στην επιτροπή στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

1. Στο χρονικό σημείο καθορισμού του ακριβούς αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εκλογικός κατάλογος θα οριστικοποιηθεί για σκοπούς εκλογής στις 2 Απριλίου πριν από τις εκλογές του έτους 2024, ήτοι χωρίς να παρέχεται επαρκές χρονικό περιθώριο στα πολιτικά κόμματα για τον καθορισμό των υποψηφίων με τους οποίους θα κατέλθουν στις εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Στον τρόπο εκλογής των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, οι οποίοι δεν αποτελούνται από δημοτικά διαμερίσματα, δεδομένου ότι δεν συνενώνονται με άλλες τοπικές αρχές.
3. Στην ανάγκη διασαφήνισης της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας για καθορισμό ανώτατου ορίου θητειών όσον αφορά στην εκλογή των αιρετών αξιωματούχων των τοπικών αρχών.
4. Στην αντιμισθία των αντιδημάρχων ανά δημοτικό διαμέρισμα με βάση τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων και στον ενδεχόμενο καθορισμό διά νόμου της αντιμισθίας των κοινοταρχών.
5. Στο ενδεχόμενο αναθεώρησης του ύψους των προβλεπόμενων εκλογικών εξόδων των υποψηφίων αντιδημάρχων.
6. Στην προβλεπόμενη εξαίρεση των υποψηφίων για το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου από την υποβολή έκθεσης εκλογικών εξόδων στον οικείο Έφορο Εκλογής.

7. Στη λειτουργία των σχολικών εφοριών κατά το μεταβατικό στάδιο πριν από τη μεταφορά στους δήμους των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους το έτος 2029.
8. Στη σύνθεση της επιτροπής διαμερίσματος σε έκαστο δημοτικό διαμέρισμα, η οποία θα δύναται να εκφράζει γνώμη και να διατυπώνει προτάσεις αναφορικά με ζητήματα τα οποία αφορούν στο οικείο διαμέρισμα.
9. Στη σύνθεση των συμβουλίων των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης και στην προβλεπόμενη εκπροσώπηση των δήμων και των κοινοτήτων στα εν λόγω συμβούλια.
10. Στις αρμοδιότητες των γενικών διευθυντών των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης σε συνάφεια με τις αρμοδιότητες των εκλεγμένων προέδρων τους, ώστε να έχουν μεταξύ τους διακριτό ρόλο και αρμοδιότητες.
11. Στην προτεινόμενη ρύθμιση η οποία προβλέπει την άσκηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης όσον αφορά στα απόβλητα μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου.
12. Στην ανάγκη διασαφήνισης των προτεινόμενων ρυθμίσεων αναφορικά με τον καθορισμό της ημερομηνίας των εκλογών, ώστε να είναι σαφές ότι οι εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης θα διενεργούνται ταυτόχρονα με τις ευρωεκλογές.
13. Στις περιπτώσεις στις οποίες συντρέχει κώλυμα εκλογιμότητας ή υπάρχει ασυμβίβαστο όσον αφορά στην εκλογή των αιρετών αξιωματούχων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συναφώς, στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι σε όλες τις περιπτώσεις κοινοτήτων οι οποίες θα ενταχθούν σε δήμους ως δημοτικά διαμερίσματα θα αυξηθεί η

αντιμισθία των κοινοταρχών, οι οποίοι με την υλοποίηση της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης πλέον θα αποτελούν τους αντιδημάρχους των νέων δήμων.

Επιπροσθέτως, όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή, ο εκλεγμένος πρόεδρος εκάστου επαρχιακού οργανισμού αυτοδιοίκησης προβλέπεται ότι θα έχει διευρυμένες αρμοδιότητες, οι οποίες θα είναι εν μέρει εκτελεστικής φύσεως, ενώ ο γενικός διευθυντής των εν λόγω οργανισμών θα πρέπει να έχει διακριτές αρμοδιότητες προς αποφυγή τυχόν επικάλυψης ή σύγκρουσης καθηκόντος. Περαιτέρω, η αντιμισθία των προέδρων των υπό αναφορά οργανισμών αναμένεται να καθοριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις και απόψεις που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής και τις ενδιαφερόμενες πλευρές, προέβη στην υποβολή εισηγήσεων για τροποποίηση των κειμένων των νομοσχεδίων αναφορικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Τον καθορισμό του ακριβούς αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα, σύμφωνα με τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων εκάστου δημοτικού διαμερίσματος, όπως προκύπτει σύμφωνα με τον εκλογικό κατάλογο στον οποίο ενσωματώθηκε ο συμπληρωματικός εκλογικός κατάλογος της 2^{ας} Οκτωβρίου του προηγούμενου της εκλογής έτους.
2. Την άσκηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης όσον αφορά στα απόβλητα μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου, εξαιρουμένων των αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανισμών αναφορικά με τη λειτουργία των πράσινων σημείων συλλογής αποβλήτων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενη επί του ζητήματος το οποίο τέθηκε από μέλη της επιτροπής όσον αφορά στη διαφοροποίηση του τρόπου εκλογής των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου, οι οποίοι προβλέπεται ότι θα εκλέγονται από τα οικεία δημοτικά συμβούλια, σε αντίθεση με την εκλογή αντιδημάρχων στους υπόλοιπους δήμους, στους οποίους αυτοί θα εκλέγονται από τους ψηφοφόρους, δήλωσε ότι, παρότι κατά κανόνα πρέπει να επιδιώκεται ομοιομορφία στις ρυθμίσεις και όμοιες περιπτώσεις να τυγχάνουν όμοιου χειρισμού, δύναται να υιοθετηθεί διαφορετική προσέγγιση, σε περιπτώσεις για τις οποίες ο νομοθέτης κρίνει ότι αυτό δικαιολογείται ενδεχομένως λόγω ειδικών συνθηκών. Στην προκειμένη δε περίπτωση των εν λόγω δήμων δεν τίθεται θέμα συνένωσης τοπικών αρχών και ως εκ τούτου οι υφιστάμενες διαδικασίες που ακολουθούνται σήμερα σε αυτούς δεν διαφοροποιούνται σημαντικά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επέφερε στα κείμενα των νομοσχεδίων τροποποιήσεις, ώστε μεταξύ άλλων να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Υιοθέτηση της εισήγησης που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, στη βάση της συζήτησης που προηγήθηκε ενώπιον της επιτροπής, αναφορικά με τον καθορισμό του αριθμού των δημοτικών συμβούλων ανά δημοτικό διαμέρισμα.
2. Εκλογή των αντιδημάρχων στους δήμους Στροβόλου και Πάφου με άμεση εκλογή από το εκλογικό σώμα, αντί με έμμεση εκλογή που θα πραγματοποιείται μεταξύ των μελών των συμβουλίων, όπως προβλέπεται στο πρώτο νομοσχέδιο.
3. Αύξηση του ανώτατου ποσού το οποίο θα δύναται υποψήφιος αντιδήμαρχος να δαπανήσει για σκοπούς εκλογής από τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000), που ισχύει σήμερα, σε πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000).

4. Αναθεώρηση του προτεινόμενου με το πρώτο νομοσχέδιο πλαισίου αντιμισθίας των αντιδημάρχων σύμφωνα με τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων στο οικείο δημοτικό διαμέρισμα ή στον οικείο δήμο, ανάλογα με την περίπτωση.
5. Αναθεώρηση του προβλεπόμενου κωλύματος εκλογιμότητας, το οποίο αφορά στην καταδίκη για ποινικό αδίκημα ατιμωτικό ή που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή/και ηθική αισχρότητα εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υποψηφιότητας για εκλογή, ώστε το εν λόγω χρονικό διάστημα να αυξηθεί σε δέκα (10) έτη.
6. Κατάργηση του προβλεπόμενου κωλύματος εκλογιμότητας, σύμφωνα με το οποίο δεν δύνανται υπό ορισμένες προϋποθέσεις να εκλεγούν σε οποιοδήποτε αξίωμα πρόσωπα τα οποία συνδέονται με την οικεία αρχή με συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών ή παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ύψους άνω των εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000) ετησίως, οι οποίες είναι ενεργές, κατά τη χρονική περίοδο των τελευταίων τριών (3) ετών πριν από την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υποψηφιότητας για εκλογή.
7. Αναθεώρηση της ειδικής διάταξης που προβλέπει την ανάληψη άσκησης εξουσιών και αρμοδιοτήτων από τους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης όσον αφορά στα απόβλητα μετά από την πάροδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νέου νομοθετικού πλαισίου, ώστε οι σχετικές διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας να τεθούν σε εφαρμογή εντός τριών (3) ετών από την εν λόγω ημερομηνία, εξαιρουμένων των εξουσιών και αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανισμών αναφορικά με τη λειτουργία των πράσινων σημείων συλλογής αποβλήτων.

Επιπροσθέτως, η επιτροπή αποφάσισε όπως επιμέρους ζητήματα τα οποία τέθηκαν στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων ενώπιόν της και χρήζουν περαιτέρω ρύθμισης συζητηθούν εκ νέου σε μεταγενέστερο στάδιο, με γνώμονα την ανάγκη όπως αυτά μελετηθούν διεξοδικά, παρέχοντας ταυτόχρονα χρόνο στις ενδιαφερόμενες πλευρές να εκθέσουν τις απόψεις τους. Τα εν λόγω ζητήματα αφορούν στα ακόλουθα:

1. Στην αναθεώρηση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των γενικών διευθυντών των επαρχιακών οργανισμών αυτοδιοίκησης, δεδομένου ότι στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία προβλέπεται όπως οι πρόεδροι των εν λόγω οργανισμών εκλέγονται από το εκλογικό σώμα και επιπροσθέτως έχουν διευρυμένες και εν μέρει εκτελεστικής φύσεως αρμοδιότητες.
2. Στον ενδεχόμενο καθορισμό πλαισίου αντιμισθίας για τους κοινοτάρχες και τους κοινοτικούς συμβούλους.

Πέραν των πιο πάνω, αναφορικά με τη λειτουργία των σχολικών εφοριών κατά το μεταβατικό στάδιο στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης, η επιτροπή προέβη στη διαπίστωση της ύπαρξης κενών τόσο στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία όσο και στον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο, τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν αφενός την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών και αφετέρου την απαιτούμενη προετοιμασία για την ομαλή μετάβαση των σχολικών εφοριών υπό την τοπική αυτοδιοίκηση μέχρι το έτος 2029.

Στη βάση όλων των πιο πάνω, η επιτροπή επέφερε τις απαιτούμενες τροποποιήσεις επί του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου, προκειμένου να επέλθουν σε αυτό οι δέουσες νομοτεχνικές και επί της ουσίας βελτιώσεις και να επιτευχθούν κατά το δυνατόν οι απαραίτητες συγκλίσεις επί των θεμάτων για τα οποία εκφράστηκαν διαφωνίες και επιφυλάξεις από μέρους των ενδιαφερόμενων πλευρών.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων στην ολομέλεια του σώματος.

Ταυτόχρονα, επιφυλάχθηκαν να καταθέσουν ενώπιον του σώματος τροπολογίες με απώτερο στόχο την περαιτέρω βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του δεύτερου και του τρίτου νομοσχεδίου σε νόμους θα τροποποιηθούν οι τίτλοι τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και «Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023», αντίστοιχα.

4 Ιουλίου 2023

ΔΠ/ΜΓ/ΑΠ

Αρ. Φακ.: 23.01.064.071-2023, 23.01.064.072-2023, 23.01.064.073-2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
2. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
3. Ο περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.